

na nekaterih drugih področjih, politiki in ustanove verbalno podpirajo, toda mentaliteta, ki podpira oborožene sile, se ohranja. Pa vendar, Haavelsrudov zbornik lahko vzamemo kot enega izmed primerov, ki kaže na to, da mirovne študije postajajo vse bolj legitimne v okviru družboslovja in so potemtaka ne glede na vso kontroverznost pomembne kot prispevki h konstrukciji ciljev izobraževanja v zadevnem polju. Čeprav se besedila v knjigi precej razlikujejo glede na raznolike družbene, ekonomske in politične okoliščine, s katerimi se ukvarjajo, pa se vsa skupaj vseeno vpisujejo v skupno sporočilo: vzgojo za mir in še posebej *razorožitveno vzgojo* kaže jemati za del kompleksnih vzgojno-izobraževalnih nalog, kar naj bi pripomoglo k novi kakovosti življenja sedanjih in prihodnjih generacij. To bi – kot izhaja iz zapisov v knjigi – lahko dosegli z napredovanjem demokracije. V knjigi so torej objavljeni izsledki raziskav priložnosti in možnosti, ki so se dozdevno odpirale v obdobju po koncu bipolarne konfrontacije, znanstvenih prebojev, uvajanja novih tehnologij in anticipacije sprememb v konstrukciji družbene realnosti. Kot smo ugotovili na začetku tega članka, je bil čas izdaje omenjene knjige čas upanja, da bo svet izšel iz logike sporov in spopadov. V vsem tem pa je veliko ljudi videlo naraščajočo vlogo izobraževanja in te trditve najbrž ni treba posebej dokazovati. Ne nazadnje se je to povezovalo z naraščajočo vlogo izobraževanja nasploh, saj govorimo o času, ko je termin »družba znanja« že postajal del vsakdanje govorice.

Upoštevaje čas, v katerem so besedila nastala, torej obdobje hitrih družbenih sprememb, preboja javnega navdušenja za sožitje v deželah nekdanjih sovražnikov, hkrati pa že tudi čas nekaterih grozljivih izkušenj v nekakšnih novih vrstah spopadov, priča zbornik o tem, da se je delovanje za trajni mir, vključujoč raziskovanje in izobraževanje v povezanih poljih, začelo zdeti bolj mogoče in obetavno. Zgodnja pričakovanja, ki so jih spremljale zdaj že nekoliko zastarele analize in koncepti, so vplivala na nekatere pisce, a vseeno še lahko rečemo, da zbornik ohranja svojo vrednost kot zbirka primerov precej resnega in hkrati angažiranega raziskovanja v okviru družboslovja.

Prva štiri poglavja, eno s Filipinov, dve iz Latinske Amerike in zadnje iz Afrike, precej jasno prikazujejo razpon raziskovanja in iz tega sledečih nalog, še zlasti v vzgoji in izobraževanju, kar naj bi sprožilo proces tako imenovanega »ozaveščevanja« (*conscientization process*). Vsak avtor seveda poudarja različne vidike te problematike. Tako denimo Virginia Floresca-Cawages in Toh Swee-Hin poudarjata cilje, kot so poučevanje o vzajemnih razmerjih med zadevami strukturnega nasilja, militarizacije, človekovih pravic, kulturne solidarnosti, skrbi za okolje in tudi osebnega miru. S tem ko zapišeta, da